Rok VI. Nr 285

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Anioł Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkiem niedzielnym“. — W ekspedycji miesiecznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, sobota 11 grudnia 1926 r.

Na proch!

Ma naród nasz jedną dziedzinę, ma jedną wartość, która wszystkich łączy, wszystkich jednoczy bez względu na polityczne obozy, ma wielki i bezcenny skarb wiary.

Wiara nasza i przywiązanie do Kościoła katolickiego łączy wszystkich Polaków w najcięższych chwilach życia naszego państwa. Jeszcze w zaraniu naszej historji, wówczas kiedy rozpadł się tron Piastów, przed siedmiuset laty — jeszcze wtedy, w tych dawnych czasach jedność kościoła obroniła nas przed zamieszaniem się w szereg państewek, przed wydaniem ludności okrainnych dzielnic na łup wynaradawiającego wpływu germańskiej potęgi, czy czeskiego państwa czy wreszcie ruskotatarskiej przemocy

Tę niespożytą skarbnicę duszy naszej nasilaliśmy ofiarną, krwawą pracą całych pokoleń w zmaganiu się z wrogami Krzyża św, utrzymaliśmy nieskalaną w okresie wielkich przewrotów religijnych, spowodowanych oderwaniem się od kościoła niemieckiego Lutra.

Wiernymi synami Kościoła katolickiego pozostaliśmy w okresie najcięższej walki prusactwa przeciw Narodowi polskiemu już w czasach porozbiorowych, oparliśmy się zwycięsko gwałtownemu pochodowi prawosławia, a właśnie wtedy, gdy Austrja, Rosja i Prusy podzieliły nasze państwo i wszystkich sił dobywając, wszystkie najniższe środki stosując, pracowały nad wynarodowieniem nas — wówczas właśnie znamię Krzyża św. i nierozerwalny związek ze Stolicą Apostolską w Rzymie obronił nasz naród przed rozpadnięciem się w proch, przed zatratą naszej spójni, nadwątlonej brakiem swego państwa.

Dziś idzie na Polskę, jak długa i szeroka potężna fala bolszewickiej agitacji. Dziś w Polsce wolnej i niepodległej, gdy zda się, mamy juz ten polityczny związek, jakim jest państwo, gdy mamy ten cement, który chronić nas winien przed ponownem rozpadnięciem się, znowu zjawia się przed narodem chmura złowroga, która pędzi na nas i grozi nam rozbiciem.

Ujrzeli wrogowie Polski, ze naród zbyt jest potężny, zbyt silny jest w nim instynkt zdrowy, umiejący oprzeć się zakusom wrażym i postanowili inaczej działać, innych użyć środków.

Nie wystarcza im to przeraźliwe rozbicie masy narodowej na cząstki i cząsteczki, nie wystarcza im to, że w Polsce partyj jest tyle, ile chyba w żadnym narodzie na świecie nie widzimy. Szczególnie dzisiaj mnożą się i mnożą, powstają, jak grzyby po deszczu coraz nowe stronnictwa, a każde woła — i to jest wprost śmieszne — Konsolidacji nam trzeba, skupienia, złączenia nas w jedno ognisko, w jedną polityczną całość.

Niema tygodnia, aby to z tej, to z tamtej strony Rzpltej nie zjawiła się wieść o „organizacyjnem zebraniu“ „organizacyjnym zjeździe“ nowego stronnictwa które stawia sobie między innemi za cel „zjednoczenie wszystkich warstw, wszystkich klas i jednostek narodu do wspólnej pracy, do wspólnego Czynu“.

Poszła taka fala po Polsce i niema na to, jak dotąd, żadnej rady.

A chociaż ludzie widzą, że tworzenie coraz to nowych instytucyj jest właśnie rozbijaniem narodu, jednak nie umieją powstrzymać się od tej wprost niszczycielskiej pracy, od tego fatalnego działania.

Ale wróg nasz, przyczajony, podstępny widzi, że niechby tylko zjawiło się widoczne dla wszystkich, grożne niebezpieczeństwo, natychmiast znikną te partje i partyjki, bo jest przecież siła, która je mimo wszystko łączy, jest miłość do Ojczyzny, są zasady wiary.

Dlatego postarali się niezmienni, a z ukrycia działający wrogowie Narodu Polskiego wysunąć jeszcze jeden czynnik, a ten ma być niezawodny, ten rozbije naród w proch! Czynnikiem tym zaszczepienie różnic religijnych, to wywołanie takiej walki wewnętrznej które sięgnie do najgłębszych tajników narodowej duszy, która zniszczy ową siłę moralną, na jakiej oparta est cała budowa naszego narodu

Pragną podstępni wrogowie zachwiać naszą wiarę, pragną podzielić nas na sekty religijne, nawzajem się zwalczające, aby tą drogą osłabić spójnię narodu, aby tak zapalić jednych przeciw drugim, aby wzbudzić taką krwawą nienawiść, że już potem niemożliwe będzie wspólne działanie, wykluczona będzie wszelka możliwość porozumienia się nawet w chwili najgroźniejszej, najcięższej dla państwa i narodu

I oto jesteśmy świadkami, jak znani nam jeszcze z moskiewskich czasów marjawici zapuszczają swoje zagony aż hen na Pomorze, tak bardzo do wiary ojców swoich przywiązane. Walki klasowe, nędza, bezrobocie — oto mają być czynniki, które ułatwią marjawitom „odebranie Kościołowi katolickiemu wiernych dusz Pomorza.

Obok zaś nich występują coraz natarczywiej przedstawiciele kościoła narodowego. Skąd ten kościół, będący drobną, nic nieznaczącą, wprost parszywą częścią cerkwi prawosławnej, zatrzymał jeszcze nazwę „narodowy“?

Najwidoczniej chodzi „biskupom“ i „księżom“ tego kościoła o łapanie dusz na tę nazwę, która do każdego Polaka przemawia potężnym głosem, i każe mu widzieć w instytucji, taką nazwę noszącej coś sercu bliskiego.

I nie zraża ich to, że odwracają się od nich ludzie, nie zraża ich nawet pobicie „dostojnej osoby“ jak np. ostatnio pobicie w Warszawie „biskupa“ Hodura — oni wynajęci do rozbijania narodu, muszą pełnić służbę, za którą im płacą

Niechaj więc społeczeństwo dobrze zrozumie cel pracy tych wszystkich nowych sekt. Nie o zbawienie duszy im chodzi — o wcale nie. Nie o dobro Polski zabiegają oni.

Ich celem jest podważenie tej świętości, jaką była i — da Bóg — pozostanie dla nas wiara. A gdyby im się to udało, to wówczas dadzą już sobie radę z takiemi świętościami, jak Ojczyzna prawo, porządek.

Wtedy dla bolszewizmu otworem stanie Polska.

Więc brońcie tej Polski — a broniąc jej fundamentów — niedopuszczajcie odszczepieńców ani do miast, ani do wsi, ani do fabryk, ani do pałaców, ani do chat wieśniaczych („Drużyna“.)

Prowizorjum budżetowe na I. kwartał 1927 r.

9. 12. rząd wniósł do Sejmu prowizorjum budżetowe na I kwartał 1927 r. oraz dodatkowe uzupełnienie budżetu na IV kwartał br.

Uzupełnienie budżetu na rok 1926 streszcza się w kwocie 38989000 zł. W sumie tej mieszczą się, 31347000 zł jako kredyty na długi zagraniczne m. in. na oprocentowanie pożyczki dolarowej, 6773000 zł tytułem opłat pocztowych od poszczególnych ministerstw, 819000 zł na powiększone wydatki Ministerstwa Spraw Zagranicznych z powodu wzrostu kosztów utrzymania w poszczególnych krajach.

Prowizorjum budżetowe na I kwartał 1927 w rozchodach zamyka się cyfrą 388817740 zł, w której mieszczą się następujące pozycje:

Min. Spraw Wojskow. 158000000 zł.
Min. Oświaty 778 0000 zł.
Min. Spraw Wewn. 46369000 zł.
Długi państwowe 34542000 zł.
Renty 29000000 zł.
Emerytury 19000000 zł.
Min. Sprawiedliwości 22000000 zł.
Roboty Publiczne 17800000 zł.
Praca i Opieka Społeczna 17400000 zł.
Przemysł i Handel 10890000 zł.
Min. Spraw Zagr. 9880000 zł.
Rolnictwo 8395000 zł.
Reformy Rolne 3990000 zł.
Min. Skarbu 24329000 zł
Sejm i Senat 2849000 zł.

W dochodach prowizorjum zamyka się cyfrą 488821501, z czego 307000000 dochodów administracyjnych, 20700000 z przedsiębiorstw państwowych, reszta z monopolów.

Prowizorjum obejmuje nowe kredyty, a mianowicie: 200 000 zł na budowę gmachu Min. Oświaty 3.785.000 zł na zakup statków handlowych i 1 293.000 jako pierwsza rata na fabrykę „Wagon“ w Ostrowie.

Prowizorjum upoważnia Min. Spraw Wojsk. do samodzielnego otwierania kredytów w wysokości 10.000.000 zł. na inwestycje i do takiej z sumy na zakup zboża.

Odkrycie nowych wielkich pokładów solnych w Polsce.

Groźne zapowiedzi strejków. — Po wyborach na G. Śląsku. — Policja gdańska nie żartuje z komunistami. — Ustąpienie rządu jugosłowiańskiego.

Pokłady soli na Pokuciu. Z Kołomyji donoszą, że prowadząca tam roboty amerykańska firma „Standard Oil Co.“ natrafiła na ogromne pokłady soli. Pokład ma 50 metrów grubości i przeszło 2 klm. długości. Pokład ten przewyższa pokłady w Wieliczce i oceniany jest na przeszło 30 000 000 000. zł.

Przygotowania do strajku górników na Górnym Śląsku. W Katowicach odbył się kongres górników, należących do klasowych związków wszystkich zagłębi węglowych i naftowych, przy udziale około 200 delegatów. Kongres wystąpił ostro przeciw odrzuceniu żądania podwyżki przez przemysłowców, nazywając to prowokacją i lekkomyślnością.

Postanowiono przygotować się do akcji strajkowej w razie, gdyby komisja arbitrażowa, która ma obecnie w tej sprawie wydać decyzję, nie uwzględniła w całości żądań robotniczych.

Rokowania między górnikami a właścicielami kopalń w Zagłębiu Dąbrowskim zostały odroczone do 14 bm.

Wydalenie dyrektora kopalń na G. Śląsku. Generalny dyrektor kopalń hr. Henkel von Donnersmark w Karłoszowcu koło Tarnowskich Gór został wydalony z Polski za to, że jako obywatel niemiecki, pracując na terenie Polski, uprawiał niedozwoloną agitację przed wyborczą naGórnym Śląsku. Dyrektor Schulz polecił bezpośrednio przed wyborami wypłacić robotnikom tylko połowę zarobków, ogłaszając równocześnie na kopalniach, iż z powodu sekwestru pieniędzy przez władze skarbowe polskie, zakłady nie mogą w całości wypłacić zarobków.

Walki z komunistami w Gdańsku. 8 bm. przybyła do Gdańska żona głośnego niemieckiego bandyty komunistycznego Hoelza, odsiadającego od kilku juz lat karę dożywotnego ciężkiego więzienia w domu karnym w Nauen. Celem powitania tej „bohaterki“ komunistycznej zgromadziło się na dworcu gdańskim kilkuset komunistów podczas gdy orkiestra i oddział bojówki komunistycznej oczekiwały na przybyłą na Rynku Kaszubskim przed księgarnią „Ruch“. Gdy Hoelzowa przybyła na Kaszubski Rynek, powitał ją jeden z przywódców komunistycznych. Następnie uszykował się pochód z orkiestrą i czerwonym sztandarem sowieckim na czele. Oddział policji gdańskiej dobył w tej chwili pałaszy i uderzył na komunistów, odbierając chorążemu czerwony sztandar i rozpędzając uczestników pochodu. Powstał ogromny zamęt w dość wąskiej ulicy i ostatecznie zebrali się komuniści znowu w ulicy poprzecznej Baumgartschegasse, skąd przy dźwiękach muzyki udali się do sali Stoczni Gdańskiej.

Widać z powyższego, że policja gdańska występuje bardzo ostro przeciwko demonstrantom komunistycznym.

Wykrycie odezw komunistycznych. Władze policyjne wykryły w Nowym Dworze większą ilość odezw komunistycznych rozrzuconych przez miejscowych komunistów. Odezwy były wydane w Grodnie i były zaadresowane do młodzieży komunistycznej w Polsce. Rozpowszechnieniem trudnili się członkowie miejscowego „Hurtka“.

Skutki układu włosko albańskiego. Jugosłowiański minister spraw zagranicznych Ninczicz podał się do dymisji.

Uczynił to, by zwrócić uwagę na znaczenie albańsko włoskiego paktu. — Rząd jugosłowiański poinformował wielkie mocarstwa o niebezpieczeństwie tego układu i zwrócił się do Ligi Narodów z prośbą o zbadanie kwestji, czy traktat albańsko włoski stoi w zgodzie z zasadamy umów międzynarodowych. Król powiarzył Użunowiczowi misję tworzenia gabinetu.

Pułk Piechoty w pogoni za bandytą W San Remo (Włochy) Władze powierzyły pułkowi piechoty milicji faszystowskiej zadanie wyszukania członków bandy niejakiego Pollastro, którzy zabili ostatnio w Medjolanie

dwuch policjantów, dnia 5 b m. w Winzimiglio funkcjonarjusza konsulatu włoskiego w Nicei, ostatnio zaś zastrzelili dwuch żandarmów.

O zakłady chorzowskie. Prezydent Rzplitej przyjął min. Czechowicza, u którego informował się o stanie finansowym w sprawie Chorzowa. Jak wiadomo, Niemcy roszczą pretensję w wysokości 150 miljonów marek za zakłady chorzowskie. Konferencje mają się odbyć w końcu tygodnia w Berlinie.

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Bankier Rotschild we właściwej swej roli Żyda przemytnika. Sprawa bankiera bestońskiego, stojącego na czele jednego z większych banków nowojorskich, przybiera coraz większe rozmiary. Lewis H. Rotschild, wiceprezydent nowojorskiego Chelesea and Ex change Banku jest oskarżony, iż kierował olbrzymią organizacją kontrabandy alkoholu do Stanów Zjednoczonych. Rotschild, który finansował całe przedsiębiorstwo, dążył do opanowania nielegalnego handlu alkoholem w Stanach Zjednoczonych. Koncern, na którego czele stał aresztowany bankier, rozporządzał flotą składającą się z 16 okrętów, przywożących do Stanów Zjednoczonych kolosalne ilości alkoholu Przeciętnie obliczają, iż każdy z okrętów podczas podróży z Europy do Stanów przywoził ze sobą transport alkoholu wartości miljona dolarów.

Poraz pierwszy władze amerykańskie wpadły na ślad wielkicj organizacji „bootlegerskiej", kiedy władze celne zatrzymały statek „Crete" na którego pokładzie znajdowało się 30 000 galonów whisky, wartości 800 000 dolarów. W związku z aresztowaniem Levis Rotschilda jest prowadzone śledztwo, które stwierdziło, że przeszło 40 wybitnych osóbistości w Bostonie, Nowym Jorku i Filadelfji wspierało finansowo i ciągnęło zyski z nielegalnego handlu alkoholem

Ogniska rewolucyjne. Oddziały rewolucjonistów Nicaraguy zjawiły się nagle pod murami stolicy Managua, którą otoczyły dokoła, tak iż jej kapitulacja jest tylko kwestją godzin.

Sytuacja w Hankou w Chinach poprawiła się bardzo znacznie. Strejk generalny nie udał się. Zarządzenia wydane przez władze chińskie mają wpływ uspakający.

Rząd bolszewicki koncentruje nad granicą Mandżurji kilka dewizji wszelkich rodzajów broni.

Dekret o wybraniu marszałka Czang Tso Lina głównodowodzącym sił zbrojnych Chin północnych nosi podpisy Sun Czuan Fana, Czan Tsun Czana, Jen Si Szana i 14 innych generałów.

Rząd polski a socjaliści Z Berlina przybył poseł Diamand, z którym p. Prezydent Rzeczypospolitej odbył dłuższą konferencję w sprawach bieżących.

Z drugiej strony donoszą że sfery rządowe zabiegają o pozyskanie poparcia PPS., zwłaszcza obecnie, gdy wpływa do Sejmu preliminarz budżetowy na I szy kwartał r. 1927.

Kierunek ugodowy PPS. na czele którego stoi poseł Jaworowski gotów jest dać ciche poparcie rządowi mimo opozycji części klubu socjalistycznego.

O obozie Wielkiej Polski. „Kurjer Warszawski" zamieszcza artykuł senatora Koskowskiego pt. „W obronie przed radykalizmem", w którym autor podkreśla, że główną rację bytu nowej organizacji pana Dmowskiego jest jej front wybitnie antyradykalny. Idealnym zadaniem byłoby zlaniem się wszystkich stronnictw umiarkowanych w organizacyjny jednolity obóz. Jest to praktycznie niemożliwe. To też pan Dmowski pozostawił stronnictwa na uboczu, a tem samem wyraził im pewnego rodzaju wotum nieufności. Wrogowie inicjatywy p. Dmowskiego określają ją zgóry jako fantastyczną. Jednakże autor sądzi, iż deklaracja poznańska tak silnie zaakcentowała obowiązek przestrzegania prawa, że uważać należy, iż specjalnie propaganda praworządności będzie jednym z jej głównych zasad.

Najwięcej razi mianowicie o niewybieranie członków zarządu i oboznych oraz wymagany posłuch. Zdaje się, że ta okoliczność sparaliżuje działalność tego obozu.

Znowu nowe stronnictwo. Jak się dowiadujemy w najbliższym czasie nastąpić ma secesja grupy 5 ciu posłów włościańskich z posłem Oziminą na czele ze stronnictwa chrześcijańsko narodowego. Sprawa secesji omawiana już od szeregu tygodni, przyśpieszona została stanowiskiem innej części stronnictwa wobec Obozu Wielkiej Polski. Secesjoniści noszą się z zamiarem utworzenia podobno nowego stronnictwa, niezależnego od istniejących grup politycznych. Nowe stronnictwo stanie na gruncie współpracy państwowej z rządem marszałka Piłsudskiego. Charakterystycznem jest, iż w związku z powyższem pojawiły się w kołach politycznych pogłoski, jakoby inspiratorem sesji był przywódzca organizacji monarchistyczno włościańskiej poseł Cwiakowski (były wyzwoleniec).

Złączenie się partji konserwatywnych. Pod wpływem utworzenia Obozu Wielkiej Polski. Ruch konsolidacyjny grup zachowawczych rozpoczął się podpisaniem przez przedstawicieli dwuch grup aktu fuzji. Złączyła się organizacja zachowawczej pracy w Wilnie z powstałą przed kilku dniami polską organizacją zachowawczą. (Zdzisława ks. Lubomirskiego i Władysława Glinki) Organizację wileńską reprezentowali Eustachy ks. Sapieha, Jan Tyszkiewicz, redaktor Mackiewicz. W najbliższym czasie zbierze się w Warszawie Rada Naczelna połączonych organizacyj, które przybrały nazwę „Polskiej organizacji Zachowawczej Pracy Państwowej".

Vormaerz in Polen. Vossische Zeitung berlińska z 5 bm. ogłasza doniesienia z Warszawy, w szczególności o dalszych zamierzonych rozporządzeniach w sprawie swobody słowa i druku pod nagłówkiem: „Vormärz in Polen".

W języku niemieckim Vormärz, czyli Przedmarcowe czasy tj. przedmarcową rewolucja 1848 ma już ogólnie utarte znaczenie, któremu w języku polskim odpowiada mniejwięcej wyrażenie: przedpotopowe.

Zamiary Litwinów. Z Kowna donoszą, iż prasa tamtejsza ostrzega rząd kowieński przed nowemi posunięciami premjera Piłsudskiego, który podobno powrócił do koncepcji utworzenia autonomicznej Białej Rusi z Wilnem, jako stolicą. Prasa zwraca się do rządu litewskiego, aby celem osłabienia akcji Piłsudskiego również wysunął sprawę Białoruską

Podwyżka poborów urzędniczych.

Prowizorjum na I. kwartał 1927 roku ma również objąć podwyżkę poborów urzędniczych w wysokości zasiłku, jaki urzędnicy otrzymali w listopadzie i grudniu W celu pokrycia wydatków rząd wystąpił z wnioskiem o podwyższenie danin publicznych o 10 procent co wciągu półrocza jest już drugą podwyżką. Przypominamy bowiem że podatki o 10 proc. podwyższono już w lipcn.

Bank Polski płacił

dnia 10 grudnia 1926 r.

Dolar	8,93 zł.
Funt szterling	43,58 zł.
100 guld. gd.	172,93 zł
100 rmk.	218,50 zł.
Franki szwajc.	173,20 zł.

Giełda zbożowa.

10 grudnia 1926 r.

Żyto	100 kg.	36,00--37,75 zł
Pszenica	„ „	46,00—49,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc.	„ „	52,50—53,60 zł.
„ „ 65 „	„ „	54,00—55,00 zł.
„ pszenna 65 proc.	„ „	70,50—72,50 zł.
Jęczmień		28,00—31,00 zł.
Jęczmień browar.	„ „	32,50—36,50 zł.
Owies	„ „	30,50—32,00 zł
Ospa żyt.	„ „	26,50—27,00 zł.
Ospa pszenna	„ „	26 00 –27,00 zł.
Groch Wiktorja		78,00—88,00 zł.
Słoma żytna luźna	ctr.	1,75— 2,00 zł.
Słoma żytna prasowana	„	2.70— 2,95 zł.
Siano luźne	„	8,00 - 9,00 zł.
Siano prasowane	„	10,00—11,00 zł.
Ziemiaki jadalne	„	8,00—8,20 zł.
„ fabryczne	„	6,50—6,60 zł.

Poznańska targowica miejska.

Urzęd. not. cen Komisji Targowej

z dnia 10. 12. 26.

1. Stadniki: gatunek I. 134—140 zł, II. 118—120 zł, III. 113—116 zł, IV 96—100 zł.
2. Owce: gatunek I. 120—124 zł, II. 98—100 zł, III. 84 90 zł
3. Cielęta: gatunek I 190—196 zł, II. 168—170 zł, III. 150—160 zł, IV 144—146 zł. V. 130—136.
4. Swinie: gatunek I. 236—240 zł, II. 224—228 zł. III. 216—220 zł, IV. 208—212 zł, V. 196—202 zł. Maciory 180--210 zł.
5. Jałówki i krowy: I. 155—158, II. 138—145, III. 126—128, IV. 100—108, V. 75—85 zł.

Lotnictwo

Cwierć miljona kilometrów w powietrzu. Pilot Polskiej Linji Lotniczej, Kazimierz Burzyński dn 2 bm. lecąc z Krakowa do Warszawy na samolocie P-PALP. przekroczył 250.000 kilometrów, które przebył dotychczas w powietrzu, prowadząc samoloty pasażerskie.

Cwierć miljona kilometrów, przebytych przez pilota Burzyńskiego w powietrzu w naszej służbie komunikacyjnej, wysuwa go na pierwsze miejsce polskiej Żeglugi powietrznej i stawia w rzędzie najbardziej wytrawnych lotników całego świata.

Olbrzymią tę drogę, równającą się przeszło 5 ciu okrążeniom dookoła kuli ziemskiej, przebył pilot Burzyński bez żadnego nieszczęśliwego wypadku, nie naraziwszy żadnego ze swych pasażerów na jakikolwiek szwank

---

Rozmaitości.

Wyznanie na łożu śmierci. Z Hammerfestu donoszą o wstrząsającem zeznaniu, jakie poczynił umierający marynarz tamtejszy Hans Scholice.

Scholice zeznał, że przed kilku miesiącami wespół z czterema kompanami napadł na morzu na kuter, którego załogę całą stanowiło trzech braci Schröberów zamordował ich, obrabował, a łódź zatopił.

Jak policja zdołała skonstatować, rzeczywiście przed 3 miesiącami z Hamburga wyjechał kuter braci Schröberów i więcej nie wrócił.

Zbrodniarz przed śmiercią wymienił nazwiska wspólników, których już udało się aresztować

Z'zi Lambrino przegrała. Cywilny sąd paryski oddalił skargę pani Lambrino przeciwko b. następcy tronu w Rumunji, ks. Karolowi. Wobec oddalenia sprawy, syn p. Lambrino nie może we Francji używać nazwiska Hohenzollernów, a pani Lambrino nie otczyma 10 miljonów odszkodowania.

Żywcem zamurowana.

Powieść Górnośląska.

29)

Ciemne gaje wonnego terebintu i wiecznie kwitnącej myrty, srebrzystego rozmarynu i pachnącego oleandru otaczają podnóża gory, jak wieniec u nóg ołtarza w Zielone Swiątki; przed tobą rozciąga się las pomarańczy i cytryn, ozdobiony złotemi owocami i białemi jak śnieg kwiatami; nad twoją głową wieńczą się rosochate gałęzie fig, z szerokiemi liśćmi, osłaniające cię przed skwarem gorącego słońca. Dla zaspokojenia pragnienia bierz owoce i kosztuj, nikt ci nie zabrania posilić się darem Bożym, który w obfitości rozsiała ojcowska ręka Opatrzności.

Jeżeli już woń owoców pokrzepia twoje siły, to pewnie zadziwi cię sok figi, lub pomarańczy, który mimo ogromnego upału, zachował świeżość i tak jest chłodzący, iż ci się wydaje być miodowym lodem.

Przeszedłszy pierwszą część ogrodu, Bożą ręką zasadzonego, wstąpisz, na drugim stopniu góry do lasu jabłek granatowych i podziwiasz wysmukłe drzewa, obwinione od spodu aż do góry winną, macicą, a wśród gałęzi wabią cię ogromne winogrona z jagodami tak wielkiemi, jak u nas śliwki. Widzisz na własne oczy rodzaj winogron, które szpiegowie Jozua i Kaleb stąd przynieźli do ludu izraelskiego na puszczy. Spojrzysz wyżej, kołysają się nad tobą olbrzymie drzewa cedr Libanu, tak wysokie, że ci się zdaje, iż się z obłokami całują.

Prawdziwy to raj na ziemi; lecz czyliż mieszkańcy także są podobni do tych rajskich wspaniałości? – Pospiesz za mną do doliny, a sam się przekonasz.

Nad źródłem, w cieniu palm, stoi obszerny namiot: środek jego dźwiga żerdź cedrowa, a końce płótna sięgają do ziemi, są przymocowane do małych kołków. Namiot jest przedzielony grubą zasłoną: w przedniej części siedzi książę i władca całej okolicy, którego lud z uszanowaniem nazywa „Szajkiem", to jest swym lub starym.

Na lewej stronie podnosi się wysoki stos siodeł wielbłądzich, obok niego leżą wory skórzane, służące dla przewożenia wody; na drugiej stronie podziwiasz jego broń: szablę krzywą i długą dzidę, łuk giętki i kołczak z strzałami.. Ubiór księcia składa się z koszuli wełnianej, płaszcza białego z brunatnemi pasami i z sandałów (podeszew) rzemieniami przymocowanych do gołej nogi. Siedzi sobie starzec z założonemi pod sobą nogami, leniwo oparty o kołdrę złożoną i rozmawia z żoną u nóg jego siedzącą.

— Co to za dziwny człowiek — rzecze do żony — ten nasz niewolnik: nigdy nie narzeka, chociaż mu najcięższe zadaję roboty, a przytem pracuje tak pilnie, że śmiało rzec mogę, iż zastępuje przynajmniej dwoje sług.

— Wierzaj mi, panie — odpowiada żona — że mi go żal; poważna jego postać świadczy, że u narodu swego pierwsze zajmował miejsce, a teraz do tak podłych prac jest przeznaczony.

— Sam sobie winien uporczywy giaur (pies), dlaczegoż nie przyjmuje wiary świętego proroka (Mahometa), chociaż go do niej namawiałem, braterstwo swoje mu ofiarując.

— Dziwna to wiara tych giaurów — wczoraj usłyszałem cudowne od niego rzeczy. Gdy po zbieraniu bawełny pozwoliłam mu, aby odpoczął po mozolnej pracy i odszedłszy kawałek od niego, myślałam, że się położył na odpoczynek, usłyszałam cudowny śpiew, który mnie tak oczarował, że mimowolnie zbliżyłam się do śpiewającego. Znalazłam go klęczącego nad palmą, ręce miał złożone na krzyż a oczy zwrócone ku niebu. Nie zrozumiałam słów pieśni, lecz melodja jej była tak słodką a tak rozczulającą, iż mimowolnie łzy mi stanęły w oczach. Gdy skończył śpiew, zapytałam go, coby takiego śpiewał? — Odpowiedział mi, że to „Salve Regina" na cześć Królowej Najświętszej. — Pytam się, czy on tej Królowej służył? Owszem — odpowiada mi na to niewolnik — służyłem Jej od młodości i nie przestanę być Jej sługą aż do śmierci! — Nadmieniłam wówczas, iż teraz jest w służbie naszej, na co mi odparł, iż wypełnia wszystkie powinności i nie narzeka na Opatrzność, która jako pokutę za ciężkie jego grzechy w ręce nasze go oddała, lecz serce jego nigdy nie przestanie hołdować Najświętszej tej Dobrodziejce.

— A cóż Ona ci za twoje przywiązanie daje? — zapytałam się.

— Wlewa balsam pociechy do serca strapionego, boć Ona jest „Pocieszycielką utrapionych", „Pociechą zasmuconych" i "Wspomożenie wiernych".

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 10 grudnia 1926 r.

Dziś: † Domkn Loret. Przeniesienie Melchiad pp. w. 10. 12 26. Słońca wschód 8 1 zachód 15.44 Księżyca wschód 12.13 zachód 21.31

— **Bibljoteka tow. Czytelni Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta co dziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Przydało mu się futro** Z mieszkania fotografa p. Heina przy placu Jerzego wykradziono w tych dniach futro wartości 500 zł Po złodzieju niema śladu.

— **Morderca Jan Czerwiński skazany na 12 lat ciężkiego więzienia.** W tutejszym sądzie okręgowym toczyła się w dniu wczorajszym rozprawa przeciw mordercy J. Czerwińskiemu o zabójstwo żony swej ś. p. Marty Czerwińskiej z Zalna Morderca zamieszkały w Zalnie obecnie w areszcie śledczym oskarżony został, że przy końcu sierpnia bieżącego roku w lesie pod Białowieżą umyślnie zabił żonę swoją Martę. Akt oskarżenia zarzucał oskarżonemu, że około godz. 10 rano w lesie pod Białowieżą zauważył murarz Jeneralski, który zbierał w lesie grzyby, zwłoki kobiety, Przeprow. sekcja zwłok wykazała zabitą przez drugą osobę śp. Martę Czerwińską. Morderca poprzednio namówił żonę swą, by wyszła po niego do lasu, co też uczyniła. W lesie została napadnięta przez męża brutala i po uporczywej walce przez uderzenie silnem narzędziem po głowie zabitą. Obok zamordowanej zauważono sznurek na szyji, widocznie uczynił to morderca dla zatarcia śladów. Zamordowana w roku 1914 opuściła męża i wyjechała z dziećmi do Niemiec. Morderca Czerwiński w czasie tym zamierzał się po raz drugi ożenić, Po krótkim czasie Czerwińska z dziećmi została wydalona do Polski.

Czerwiński chcąc postanowienie swoje przeprowadzić zamierzał pozbawić jej życia, czego i wnet dokonał. Po przesłuchaniu świadków obrońca z urzędu stawił wniosek o odroczenie rozprawy i przesłuchanie dalszych świadków. Sąd po krótkich naradach odmówił wniosek obrońcy

Prokurator wniósł karę śmierci.

Po naradach uznał sąd oskarżonego winnym zabójstwa i zasądził go na 12 lat ciężkiego więzienia i na ponoszenie kosztów sądowych.

— **Nie zwlekać** z wykupywaniem świadectw przemysłowych i handlowych. Kasa Skarbowa w Chojnicach przypomina P. T. interesentom, że wydaje już świadectwa przemysłowe na rok 1927. Celem uniknięcia natłoku i długich wyczekiwań przy kasie leży w osobistem interesie pp. kupców, przemysłowców i rzemieślników, by już teraz, w okresie przedgwiazdkowym, zaopatrzyli się w przynależne im świadectwo przemysłowe czy handlowe, a nie czekali ostatnich dni.

— **Jeszcze o zebraniu osadników.** W sprawozdaniu z zebrania osadników w niedzielę dnia 5. bm sprawa weksli nie dotyczy Głównego Zarządu w Grudziądzu na Pomorzu, lecz Główny Zarząd w Poznaniu na Poznańskie, który zatrudnia się handlem i budowaniem domów dla osadników i za pomocą pp. Dolaty i Matejczyka w Pawłowie skłonił osadników do zamówienia stodół. Na poczet zamówień tych stodół podpisali poszczególni osadnicy weksle gwarancyjne płatne częściowo co 3 miesiące oraz zobowiązali wzgl. zgodzili się na potrącenie połowy ceny za stodoły od udzielonej osadnikom pożyczki w Banku Rol. w Poznaniu. W licznych wypadkach zarząd ten po siadał weksel oraz połowę sumy za budować się mającą stodołę, jednakże stodół tych nie dostarczał aż w znacznie opóźnionym czasie. Obecnie wbrew umowie dał weksle do protestu wytaczając skargę są dową.

Co zaś dotyczy sprawności Gł. Zarządu w Grudziądzu to osadnicy z sprawności i rzetelności tego są całkiem zadowoleni. (H.)

— **Fałszywe banknoty 20 złotowe.** W obiegu pojawiły się nowego typu falsyfikaty biletu bankowego 20 złotowego z datą 15 grudnia 1924 r. Poznać je można po tem, że wykonany jest na papierze zwyczajnym grubszym. Naśladownictwo znaku wodnego wykonano przez wytłoczenie; papier w miejscu tłoczenia jest cieńszy, pod światło prześwietla, imitując znak wodny. Druk w napisach „Prezes Banku", „Naczelny dyrektor", „Skarbnik" nie jest precyzyjnie wykonany, w kolorze szaro-niebieskim. Oko i dziób orła wykonane odmiennie, niż na oryginale.

— **Specjalna Kasa poborowa w Czersku** Jak się dowiadujemy w dniach 27 i 28 bm. będzie utworzona w Czersku specjalna Kasa poborowa i to tylko do wykupu świadectw przemysłowych i handlowych dla m. Czerska i bliższej okolicy.

Najnowsze wiadomości

(Informacje własne).

Parlament francuski przyjął budżet francuski na r. 1927, poczem odroczył się do 17 grudnia.

Z narad rady ambasadorów w Paryżu wiadomo tyle, że obrady toczą się nad sprawą zniesienia fortecy w Królewcu, w Kistrynie i Głogowie, wywozu i fabrykacji amunicji Do porozumienia dotąd nie doszło O wynikach tych obrad uwiadomi osobny kurjer min spraw zewnętrznych bawiących w Genewie.

Rada prawnicza powzięła wczoraj jednomyślną uchwałę wsprawie ustawy inwestygacyjnej, o czem uwiadomiła Radę Ligi.

Wynurzenia Brianda wobec przedstawicieli prasy w Genewie oplewają, że osiągnięto porozumienie wsprawie układu inwestygacyjnego. Natomiast inne sprawy dotąd uregulowane nie zostały. Sprawa opróżnienia Nadrenji uregulowana być ma przez osobne układy między zainteresowanemi mocarstwami. Układ musiałby być tak ujęty, że wkroczenie wojsk do Nadrenji z jakiejkolwiek strony byłoby niedopuszczalne. Zawarcie takiego układu jest zdaniem Brianda prawdopodobne.

W sejmie pruskim przyszło do wielkiej wrzawy podczas obrad nad sprawą bojowek nacjonalistycznych.

Epidemja w Niemczech. Szkarlatyna wybuchła w Berlinie. W miejscowości Rent pod Hammelsburg w Bawarji wybuchł tyfus.

Stany Zjednoczone nie chcą się wdawać w dalsze układy w sprawie uregulowania długów wojennych — tak się wyraził amerykański minister skarbu Mellon

Strajk szkolny, który dotąd istniał w Dortmundzie, rozszerza się także w Berlinie.

Stan zdrowia cesarza japońskiego się pogorszył.

Rząd niemiecki ugodził się z frakcjami w sprawie gwiazdki dla urzędników.

Niemiecki minister spraw zagranicznych Stresemann wyjedzie po ukończeniu obrad genewskich na urlop napołudnie (prawdopodobnie do Włoch).

Bank Polski zniżył dyskont na 9 i pół procent.

Mord w pociągu. W pociągu genueńskim pod Ventimiglia zastrzelił pewien młodzik karabinierego, który chciał go przyaresztować, ponieważ jechał do Francji bez biletu. Przypuszczają, że mordercą jest bandyta, który zastrzelił poprzednio 2 karabinierych

Sojusz niemiecko włoski? Wielką niespodziankę iemniejszą od wykrycia układu wojskowego niemiecko bolszewickiego jest dla Anglików ujawnienie układu rozjemczego i przyjaznego niemiecko włoskiego, jaki zawarty został między temi państwami. Miny adwokata Niemiec, jakim jest obecnie Anglja jest bardzo kiepska. Ale co powiedzą w Polsce zwolennicy Mussoliniego?

W Niemczech zanosi się na przesilenie rządowe. Socjaliści czują się dotknięci przemówieniem posła Scholza z niem. partji ludowej w Insterburgu i domagają się ustąpienia ministra wojny, grożąc w przeciwnym razie stawieniem wniosku o wotum niezaufania dla całego rządu. Kanclerz Marx wpływa na nich aby tego podczas obrad genewskich nie czynili.

Wykrycie bandy komunistycznej w Polsce. W Warszawie wykryto — jak donoszą gazety — nową bandę szpiegowską na rzecz Rosji. Na czele bandy stał niejaki Chmielewski b. kom. policji w Radomie skazany na 4 lata więzienia za łapownictwo.

Straszne nieszczęście w kopalni. W stanie amerykańskim Indiana w pewnej kopalni pod Princton nastąpił wybuch gazów kopalnianych, wskutek czego 69 górników zostało odciętych. Przypuszczają, że najprawdopodobniej 30 górników straciło życie.

— **„Za zniewagę kobiety".** Jutro w sobotę i niedzielę ukaże się na ekranie kina Nowości dawno oczekiwany film współczesny dramat życiowy p. t „Za zniewagę kobiety". O filmie tym dużo rozpisywać się nie potrzeba bowiem wystarczą jedynie nazwiska głośnych artystów filmowych jak Mady Christians, Alfred Abel, Hans Mierendorf i inni.

— **Stwierdzenie choroby raka ziemniaczanego.** Przy tegorocznej lustracji upraw ziemniaków oprocz wypadków w gminie Kosobudy i Brusy po wiatu chojnickiego, przez nas już opublikowanych, została stwierdzona choroba raka ziemniaczanego także w 10 gospodarstwach rolnych gminy Czarniż, położonej w powiecie chojnickim w pobliżu wyżej wspomnianych miejscowości. Rak stwierdzono na obszarze 2 arów pół hektara upraw ziemniaków.

Zachodzi prawdopodobieństwo, że rak ziemniaczany porazil ziemniaki nie tylko owych 10 gospodarstw gminy Czarniż.

Z Pomorza.

Grudziądz. (Powiesił się.) W wtorek powiesił się na strychu domu 46 letni robotnik Malinowski który założył sobie pętlicę na szyję, wszedł na drabinę zarzucił sznur na belkę, ostatnim obłędnym ruchem kopnął drabinę i charcząc — zawisł w powietrzu. M osierocił żonę i kilkoro dzieci.

Toruń (Śmierć na miejscu) Monter Mrugowski porażony został prądem elektrycznym o napięciu 6000 woltów wskutek czego śmierć nastąpiła na miejscu.

Lowin. (Na kościół.) Zawiązał się tutaj komitet obywatelski który na salce p. Seidla urządził koncert artystyczny. Udział gości był bardzo liczny. Czysty zysk z imprezy tej przeznaczono na budowę Kościoła kat. na pobliskim Pruszczu.

Jędrzejewo pod Lnianem (t). (Zgon sołtysa.) Zmarł tu dotychczasowy sołtys gminy Jędrzejewo pan Wojciech Gackowski. Agendy sołeckie przejął pierwszy ławnik p. Józef Zborowski z Jędrzejewa.

Wielki Komórsk. (t) (Pożar) W posiadłości pana Rydla powstał w ubiegły piątek pożar: który przeniósł się wskutek silnego wichru na sąsiedni dom mieszkalny. Dom uratowano.

— (Pryszczyca.) U bydła gospodarza p. Jeszkiego stwierdzono pryszczycę. Srodki ostrożności zarządzono

Jeżewo (t) (U rolników.) Sprawa utworzenia spółdzielni mleczarskiej postępuje naprzód. W tym celu odbyło się zebranie informacyjne na którem p. i. przemawiał p. Swiniarski z Torunia dyr. Zw. Rewizyjnego Spół. Rol. oraz p. Jagała dyr. szkoły rólniczej ze Swiecia. Dotąd udział swój w spółce zgłosiło — 23 rolników.

— (Wygaśnięcie zarazy.) Swierzb u koni gospod p Starosteckiego w Jeżewie wygasł. Dezynfekcja zo. stała przeprowadzona.

Z dalszych stron.

Tarnow. (Za morderstwo matki.) Przed trybunałem przysięgłych w Tarnowie toczyła się rozprawa przeciwko Szczepanowi Batorowi z Janówca o zamordowanie matki. Przyczyną morderstwa były nieporozumienia domowe.

Morderca pastwił się nad trupem, tak, że cała czaszka była pogruchotana, kości nosowe połamane i zęby wybite. Morderstwa dokonał Bator w czasie swej ofiary.

Trybunał ogłosił wyrok, skazujący Batora na śmierć przez powieszenie.

W. M. Gdańsk.

Wrzeszcz. (Brutal.) Niejakiś cieśla Zimmermann posprzeczał się wieczorem z żoną. Sprzeczka w końcu doprowadziła nerwowego męża do tego stopnia wściekłości, że chwycił siekierę i uderzył żonę z taką siłą w głowę, że ranną natychmiast w stanie ciężkim musiano odwieść do domu chorych. Brutala męża aresztowano.

Gdańsk (Zycie podrożało w Gdańsku.) Drożyzna w Gdańsku również rośnie. Statystyka urzędowa donosi, że wskaźnik drożyźniany za utrzymanie wynosił w miesiącu listopadzie br. przeciętnie 135,6 proc. Wobec faktu, że indeks drożyźniany w październiku wynosił 134,3 proc. wynika, że drożyzna w Gdańsku poszła w górę conajmniej o 10 proc.

Podrożały w listopadzie chleb, ziemniaki, masło, jaja, węgle, niektóre części ubrania

Z Niemiec.

Herten. (Przestroga dla matek.) 10-miesięczne liczące dziecko leżało w łóżku przy otwartym oknie Przez silny podmuch wiatru otworzyło się okno i uderzyło o garnuszek z gorącym mlekiem stojącym na oknie. Wrzące mleko rozlało się po twarzy dziecka, które odniósłszy poważne poparzenia w krótce zmarło

Wanne Eickel. Podłego czynu dokonał tutaj pewien mieszkaniec. Poszczuł on swym wielkim i bardzo ostrym psem owczarskim pewnego górnika. Pies wgryzł się z taką siłą w ciało górnika, że przemocą tylko zdołano go oderwać. Górnik odstawiony został do domu chorych.

Rodzice wypierają się syna dla pieniędzy. W Hiszpanji, w miejscowości Eirasvedra zdarzył się w tych dniach wypadek niezwykły, bodajże nie notowany w dziejach ostatniej wojny.

Niejaki Mannel Gonzales, walczył na froncie marokańskim jako żołnierz hiszpański i przed pięciu laty został wzięty do niewoli Ponieważ teraz właśnie udało mu się zbiec, więc czempredzej przybył do wioski rodzinnej, w której zostawił rodziców.

Jakieś było jego przerażenie jak wielki ból, gdy widział, że rodzice nie chcą go poznać i wypierają się go całkowicie, choć wszyscy sąsiedzi poznali go jako ich syna.

Jaka jest przyczyna tak strasznego traktowania własnego syna, który wrócił do domu po niezmiernie ciężkich przeżyciach niewoli? Poprostu od chwili rzekomej śmierci syna rodzice jego pobierają 20 franków złotych renty miesięcznej za żołnierza „poległego na froncie". Gdyby przyznali się do syna, mogliby im nietylko odebrać rentę na przyszłość lecz jeszcze kazać zwrócić to wszystko, co już pobrali w ciągu lat pięciu

Staruszkowie nie chcąc stracić pieniędzy wolelí się wyrzec syna jedynaka!

Koniec części redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI – LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD-POMORZE, ZAŁ. 1846.

Firma A. Kaźmierski i Ska.

znana jako najtańsze źródło zakupu poleca

na święta Bożego Narodzenia

ze swych sklepów detalicznych

Rynek 14. — Rynek 16. — Młyńska 13.

Własnej fabrykacji

Prima Winiak, Wypalanki winne, Wypalanki winne mieszane, prawdziwy Jamaika rum, prawdziwy Arak Batavia, Rum Grokowy i likiery w wielkim wyborze, dalej swój bogato zaopatrzony skład **w szampan, w białe i czerwone Bordeaux, wina węgierskie słodkie i wytrawne, wina mozelskie i reńskie, jak i wina owocowe.**

Sklepy nasze są zaopatrzone w pierwszorzędne **delikatesy, konserwy, czekolady, konfekty i cukierki,** jak i wszelkie towary kolonjalne.

OSZCZĘDNOŚĆ

jest podstawą dobrobytu.

Oszczędności
od 1 złotego począwszy
przyjmujemy i oprocentowujemy korzystnie.

Otwieramy
rachunki bieżące i czekowe.

Za zobowiązanie Powiatowej Kasy Oszczędności odpowiada powiat Chojnicki całym swoim majątkiem i całą siłą podatkową.

Powiatowa Kasa Oszczędności
Chojnice (Starostwo)
Pupilarnie pewna instytucja pod gwarancją
Tel. 16. powiatu Chojnickiego. **Tel. 16.**
Oszczędność i praca ludzi wzbogaca.

Tylko przez OSZCZĘDNOŚĆ całego narodu stworzymy granitowe podstawy niezależności i mocarstwowej potęgi Polski.

BANK LUDOWY

Sp. z odp. nieogr.

Telefon 97. **w Chojnicach** **Rynek 4.**

przyjmuje wkłady oszczędnościowe na 9-15 proc. rocznie.
Członkom udziela pożyczek na dogodnych warunkach.
Kupcom i przemysłowcom otwiera rachunki bieżące.
Załatwia wszelkie tranzakcje bankowe. 2424

Na gwiazdkę

polecam w wielkim wyborze

zegarki, towary srebrne i złote, artykuły optyczne, instrumenty muzyczne, obrączki ślubne, barometry, laski, figury, lichtarze, krzyże, sztućce posrebrzane, alpaka i czyste srebro, papierośniczki

Bruno Lougear, zegarmistrz
Chojnice, Gdańska 19.

Fabrykaty fmy Winkelhausen
prima winiak, wypalanki winne mieszane jedno i trzy gwiazdkowe, mocny rum grokowy, arak „Steinhäger“ czysta, likiery ws elkiego rodzaju w but. różnych wielkości
poleca 2827
Albert Ludwig.

Licytację przymusową
wyznaczoną na sobotę o godz 3. po poł. u p. Hintz w Chojniczkach
odwołuję
Winkowski
komornik sądowy, Chojnice.

Konsum Urzęd. Państw. i Kom.

sprzedaje w swoim składzie Człuchowska 28
dziennie

mięso, tłuszcze i wszelkie wyroby mięsne

po niskich cenach.
Od soboty **kiełbaski krakowskie i wieprzowe nogi z kapustą.**

Zarząd.

MAK
biały i błękitny
kupuje 2824
J. H. Paetzold, Rynek 21.

Kupię używane
harmonium

Sprzedam
tresowanego wilka
albo wymienię na jakąś pożyteczną rzecz. Zgł pod Nr. 2820 do eksp Dz. Pom.

Po niskich cenach polecam
deski dębowe, olchowe i sosnowe
we wszystkich grubościach
także
kantówki i dobre drzewo opałowe
Handel drzewa Landowski

Dom z 2 dobrze zaprowadzonemi składami zaraz na sprzedaż.
Zgłoszenia do ekspedycji Dzien. Pom. 2821

Uczeń kupiecki
branży bławatnej, posiadający rok i 2 mies praktyki poszukuje **posady**. Łask. oferty proszę złożyć do eksp. Dzien. Pom. pod nr. 2222.

Ozdoby choinkowe
oraz
przyprawy do pierników
poleca
Drogerja Zak
obok Magistratu.

Zgubiono w poniedziałek
czarną tekę
w drodze Chojnice Ciecholewy. Uprasza się za wynagrodzeniem oddać w firmie **Merkur**, Pl. Jagielloński.

Oddaliły się
2 źrebięta
Dubiński, Lichnowy
powiat Chojnice telefon 294.

Grok, czerwone wino
białe i czerwone Bordeaux, burgundzkie ff. węgierskie, moselskie i reńskie wina austrj. wino słodkie Sherry, Madeira
poleca korzystnie 2826
Albert Ludwig.

Podaję do wiadomości
że wstawiłem
specjalne maszyny
do wyrobu
pęczaku, perłówki kaszy owsianej, jęczmiennej i tatarczanej.
Przyjmuję każdą ilość zboża na przerób i proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa. 2792
A. Szopieraj
Młyn, Pl. Piastowski

Stenografji
wyucza darmo, listownie (21)
Redakcja Stenografa Polskiego,
Warszawa, Szczygla 12.

Poszukuję
lokalu
nadającego się na skład
zegarmistrzowsko-jubilerski
ewtl. kupię gotowe przedsiębiorstwo
Zgłoszenia do Par Poznań, Al. Marcinkowskiego 11. pod Nr. 49,110

Polecam po bardzo niskich cenach

dobry drzewny węgiel do prasowania

Handel drzewa Landowski

ff pszenną mąkę 000 la pszenną mąkę, cukier pudrowy, świeże wielkie migdały i rozynki, palminę, margarynę, sztuczny miód, marmeladę z ćwikły i przyprawy do ciast
poleca
Albert Ludwig.

Siwe włosy
Płyny do farbowania i dodania **osiwiałym włosom** dawniejszy kolor. Wszystkie odcienia. Rozmaite fabrykaty, tylko znanej pierwszorzędnej dobroci.
Drogerja Perfumerja
Bracia Hubert
Gdańska 18.

Zanim Szan. klientela zakupi artykuły futrzane, zechce oglądać nowości

w płaszczach sealowych i jaczkach futrzanych

po cenach bezkonkurencyjnych w każdej wielkości.

Czapki dla Pań i Panów
od zł 40
Futra do jazdy od 250 zł
Futra dla Pań i Panów
gotowe i według miary po najtańszych cenach.
Podszewki futrzane od zł 70
Wielki transport artykułów futrzanych nowo nadszedł.
Tanie obsady na płaszcze w 8 rozmaitych kolorach.
Koce futrzane w wielkim wyborze.
Atelier dla przeróbki.

Dom Futer O. Weiland,

Gdańska 3. Chojnice. Telefon 188.
Kuśnierstwo Dworcowa 10.

Lustrzany połysk

Urbin